



## Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tielet Awla)

17 ta' Diċembru 2020\*

“Rinviju għal deciżjoni preliminari – Tassazzjoni – Taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Eżenzjoni favur il-kiri ta’ proprjetà immoblli – Leġiżlazzjoni nazzjonali li teżenta mill-VAT il-kunsinna ta’ šħana minn assocjazzjoni tas-sidien tal-proprjetà lis-sidien li jagħmlu parti minn din l-assocjazzjoni”

Fil-Kawża C-449/19,

li għandha bħala suġġett talba għal deciżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Finanzgericht Baden-Württemberg (il-Qorti tal-Finanzi ta’ Baden-Württemberg, il-Ġermanja), permezz ta’ deciżjoni tat-12 ta’ Settembru 2018, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-13 ta’ Ĝunju 2019, fil-proċedura

**WEG Tevesstraße**

vs

**Finanzamt Villingen-Schwenningen,**

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn A. Prechal, President tal-Awla, K. Lenaerts, President tal-Qorti tal-Ġustizzja, li qiegħed jaġixxi bħala Mħallef tat-Tielet Awla, N. Wahl, F. Biltgen (Relatur) u L. S. Rossi, Imħallfin,

Avukat Ĝenerali: M. Bobek,

Registratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għall-Gvern Ĝermaniż, minn J. Möller u S. Eisenberg, bħala aġenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn J. Jokubauskaité u L. Mantl, bħala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ĝenerali, ippreżentati fis-seduta tal-10 ta’ Settembru 2020, tagħti l-preżenti

\* Lingwa tal-kawża: il-Ġermaniż.

## Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretażżjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (GU 2006, L 347, p. 1, rettifika fil-GU 2007, L 335, p. 60), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2009/162/UE tat-22 ta' Dicembru 2009 (GU 2010, L 10, p. 14) (iktar 'il quddiem id-“Direttiva dwar il-VAT”).
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn l-assocjazzjoni tas-sidien tal-proprjetà u ta' partijiet ta' proprjetà immoblli WEG Tevesstraße (iktar 'il quddiem id-“Weg Tevesstraße”), komposta minn kumpannija b'responsabbiltà limitata, minn awtorità pubblika u minn komun, u l-Finanzamt Villingen-Schwenningen (l-Uffiċċju tat-Taxxa ta' Villingen-Schwenningen, il-Ġermanja) (iktar 'il quddiem id-“Finanzamt”) dwar l-iffissar tat-tnaqqis tat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) tal-input imħallsa dwar l-ispejjeż ta' akkwist u ta' operar ta' tagħmir ta' shana u enerġija għas-sena 2012.

## Il-kuntest ġuridiku

### *Id-dritt tal-Unjoni*

- 3 L-Artikolu 2(1)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT jipprovd:

“It-transazzjonijiet li ġejjin għandhom ikunu soġġetti għall-VAT:

- (a) il-provvista ta' merkanzija magħmula bi ħlas fit-territorju ta' Stat Membru minn persuna taxxabbi li taġixxi bħala tali”.

- 4 L-Artikolu 9(1) tad-Direttiva dwar il-VAT jipprevedi:

“Persuna taxxabbi’ għandha tfisser kull persuna li, b'mod indipendenti, twettaq fi kwalunkwe post kwalunkwe attivitā ekonomika, ikun x'ikun l-iskop jew ir-riżultati ta' dik l-attivitā.

Kwalunkwe attivitā ta' produtturi, kummerċjanti jew persuni li jagħtu servizzi, inkluži attivitajiet fil-minjieri u fl-agrikoltura u attivitajiet fil-professionijiet, għandhom jitqiesu bħala ‘attività ekonomika’. L-isfruttament ta' proprjetà tangħibbli jew intangħibbli għal skopijiet ta' dħul minnha fuq bażi kontinwa għandha b'mod partikolari titqies bħala attivitā ekonomika.”

- 5 L-Artikolu 14(1) tad-Direttiva dwar il-VAT huwa fformulat kif ġej:

“Provvida ta' merkanzija’ għandha tfisser it-trasferiment tad-dritt ta' sid li jiddisponi minn proprjetà tangħibbli.”

- 6 L-Artikolu 15(1) tad-Direttiva dwar il-VAT jipprovd:

“L-elettriku, il-gass, l-enerġija għat-tiġi jew għat-tkessiħ u affarrijiet simili għandhom jiġu ttrattati bħala proprjetà tangħibbli.”

- 7 L-Artikolu 135(1)(l) tad-Direttiva dwar il-VAT jipprevedi:

“L-Istati Membri għandhom jeżentaw it-transazzjonijiet li ġejjin:

[...]

(l) il-kiri ta' proprjetà immoblli.”

8 L-Artikolu 136 tad-Direttiva dwar il-VAT jiddisponi:

“L-Istati Membri għandhom jeżentaw it-transazzjonijiet li ġejjin:

- (a) il-provvista ta' merkanzija użata biss għal attivită eżenti skond l-Artikoli 132, 135, 371, 375, 376 u 377, l-Artikolu 378 (2), l-Artikolu 379(2) u l-Artikoli 380 sa 390b, jekk dik il-merkanzija ma ttxx lok għal possibiltà ta' tnaqqis tal-VAT;
- (b) il-provvista ta' merkanzija li fuq l-akkwist jew l-applikazzjoni tagħha l-VAT ma segħtex titnaqqas, skond l-Artikolu 176”.

### ***Id-dritt Germaniż***

9 Il-punt 1 tal-Artikolu 1(1) tal-Umsatzsteuergesetz (il-Liġi dwar it-Taxxa fuq id-Dħul mill-Bejgħ tal-21 ta' Frar 2005 (BGBI. 2005<sup>1</sup> I, p. 386), fil-verżjoni tagħha li tapplika għat-tilwima fil-kawża prinċipali (iktar 'il quddiem l-“UStG”) jiddisponi:

“It-tranżazzjonijiet segamenti għandhom ikunu suġġetti għat-taxxa fuq id-dħul mill-bejgħ:

- (1) il-provvista ta' merkanzija u servizzi magħmula bi ħlas fit-territorju tal-pajjiż minn operatur ekonomiku fit-thaddim tan-negożju” [...].

10 Skont il-punt 13 tal-Artikolu 4 tal-UStG, “is-servizzi pprovduti mill-assocjazzjonijiet tas-sidien tal-proprietà [...] lis-sidien u lill-kopoprjetarji, sa fejn is-servizzi jikkonsistu fil-provvista ta' proprjetà komuni għall-użu, il-manutenzjoni, it-tiswija u skopijiet amministrattivi oħra kif ukoll fil-provvista ta' servizzi ta' shana u ta' servizzi simili” għandhom jiġu eżentati mill-VAT.

11 L-Artikolu 9(1) tal-UStG jipprovdi li l-operatur ekonomiku jista' jirrinunzja għall-eżenzjoni prevista fl-imsemmi punt 13 tal-Artikolu 4 jekk it-tranżazzjoni ssir għall-finijiet tal-impriża ta' operatur ekonomiku ieħor.

12 L-Artikolu 15(1), (2) u (4) tal-UStG jipprevedi, b'mod partikolari:

“(1) L-imprenditur jista' jnaqqas l-ammonti tat-taxxa tal-input li ġejjin:

- 1. it-taxxa legalment dovuta għal kunsinni u servizzi oħra li twettqu minn imprenditur ieħor għall-bżonnijiet tal-impriża tiegħu.

[...]

(2) It-naqqis tat-taxxa tal-input imħallsa ma jaapplikax għat-taxxa fuq il-provvisti, l-importazzjoni u l-akkwist intra-Komunitarju ta' merkanzija, jew fuq il-provvista l-oħra ta' servizzi, li l-imprenditur juža għall-finijiet tat-tranżazzjonijiet li ġejjin:

- 1. it-tranżazzjonijiet eżentati;

[...]

<sup>1</sup> Vade-mecum, p. 70.

(4) Jekk l-imprenditur juža prodott jew servizz ieħor, ikkunsinnat, importat jew akkwistat fil-Komunità biss parjalment għat-twettiq ta' tranzazzjonijiet li ma jagħtux dritt għal tnaqqis, il-parti tal-ammonti ta' taxxa tal-input ekonomikament marbuta ma' dawn it-tranzazzjonijiet ma tagħtix dritt għal tnaqqis [...].”

## Il-kawża prinċipali u d-domanda preliminari

- 13 Fl-2012, il-Weg Tevesstraße bniet, fuq l-art li tappartjeni lis-sidien ta' din l-assocjazzjoni, tagħmir ta' šħana u enerġija għall-operar tiegħu. L-elettriku ġġenerat minn dan it-tagħmir ġie kkunsinnat lil distributur tal-enerġija filwaqt li s-ħana prodotta ġiet ikkunsinnata lis-sidien tal-imsemmija assoċjazzjoni. Il-Weg Tevesstraße talbet tnaqqis tal-VAT u talbet, għal dan, mingħand il-Finanzamt, ammont li jikkorrispondi għall-VAT tal-input imħallsa ta' total ta' EUR 19 765,17 li jikkonċerna l-ispejjeż ta' akkwist u ta' operat tal-imsemmi tagħmir għas-sena 2012.
- 14 Fix-xahar ta' Diċembru 2014, il-Finanzamt ġareġ avviż ta' tassazzjoni għall-VAT għas-sena 2012 li kien jaċċetta t-tnaqqis tal-VAT tal-input imħallsa f'dak li jirrigwarda l-ammont relataż mal-produzzjoni tal-elettriku, li jikkorrispondi għal 28 % tal-ammont mitlub, iżda rrifjuta t-tnaqqis tal-VAT tal-input imħallsa għall-ammont relataż mal-produzzjoni tas-ħana, li jikkorrispondi għal 72 % tal-ammont mitlub. Insostenn tal-avviż tiegħu, il-Finanzamt sostna li l-provvista tas-ħana minn assoċjazzjoni ta' sidien lis-sidien ta' din l-assocjazzjoni hija, konformement mal-punt 13 tal-Artikolu 4 tal-UStG, tranzazzjoni eżenti mill-VAT.
- 15 Wara ċ-ċaħda, mill-Finanzamt, tal-oppożizzjoni mressqa mill-Weg Tevesstraße, din ippreżentat rikors quddiem il-qorti tar-rinvju sabiex tikseb it-tnaqqis tal-VAT tal-input imħallsa fir-rigward tal-ammont li jikkorrispondi għall-produzzjoni tas-ħana. Insostenn tar-rikors tagħha, hija ssostni, essenzjalment, li l-imsemmija dispożizzjoni tal-UStG hija kuntrarja għad-dritt tal-Unjoni, peress li d-Direttiva tal-VAT ma tinkludi ebda dispożizzjoni li tippermetti l-eżenzjoni tal-kunsinna ta' šħana magħmulu minn assoċjazzjoni ta' koproprjetarji lil dawn tal-ahħar.
- 16 Mit-talba għal deċiżjoni preliminari jirriżulta li, bħal parti mid-duttrina Ģermaniża, il-qorti tar-rinvju għandha xi dubji dwar jekk l-eżenzjoni prevista fil-punt 13 tal-Artikolu 4 tal-UStG tistax tkun ibbażata fuq l-Artikolu 135(1)(l) tad-Direttiva dwar il-VAT, u, għalda qstant, jekk id-Direttiva dwar il-VAT tipprekludix tali legiżlazzjoni nazzjonali jew le.
- 17 F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-Finanzgericht Baden-Württemberg (il-Qorti tal-Finanzi ta' Baden-Württemberg, il-Ġermanja) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel id-domandi preliminari li ġejjin lill-Qorti tal-Ġustizzja:
- “Id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva [dwar il-VAT] għandhom jiġu interpretati fis-sens li dawn jipprekludu legiżlazzjoni ta' Stat Membru li permezz tagħha l-kunsinna ta' šħana minn assoċjazzjonijiet ta' proprjetarji ta' kondominji lill-proprjetajri tal-appartamenti hija eżenti [mill-VAT]?”

## Fuq id-domanda preliminari

- 18 Permezz tad-domanda preliminari tagħha, il-qorti tar-rinvju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 135(1)(l) tad-Direttiva dwar il-VAT għandux jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi legiżlazzjoni nazzjonali li teżenta mill-VAT il-kunsinna ta' šħana minn assoċjazzjoni tas-sidien ta' proprjetà lis-sidien li jagħmlu parti minn din l-assocjazzjoni.

- 19 Prelimarjament, għandu jiġi rrilevat, kif għamel l-Avukat Ġenerali fil-punt 20 tal-konklużjonijiet tiegħu, li, sabiex tkun tista' tingħata risposta utli lill-qorti tar-rinvju, għandhom jittieħdu inkunsiderazzjoni l-elementi fattwali u legali li jikkaratterizzaw din it-talba.
- 20 F'dan ir-rigward, għandu jiġi kkonstatat li d-domanda magħmula hija bbażata fuq il-premessa li l-attività inkwistjoni fil-kawża prinċipali tikkostitwixxi tranżazzjoni suġġetta għall-VAT, fis-sens tal-Artikolu 2(1)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT.
- 21 Qabelxejn, din il-premessa hija, fil-fatt, ikkorrorborata mill-ghan stess tad-domanda preliminari. Fil-fatt, l-eżenzjonijiet previsti mid-Direttiva dwar il-VAT jistgħu jkunu applikabbi biss għall-attivitajiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din l-istess direttiva (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tall-11 ta' Ĝunju 1998, Fischer, C-283/95, EU:C:1998:276, punt 18; tad-29 ta' April 2004, EDM, C-77/01, EU:C:2004:243, punt 59; u tat-13 ta' Marzu 2008, Securenta, C-437/06, EU:C:2008:166, punt 26), b'tali mod li jekk il-kunsinna ta' shana inkwistjoni fil-kawża prinċipali ma kinitx taqax fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva dwar il-VAT, il-kwistjoni dwar jekk din id-direttiva tipprekludix jew le eżenzjoni bħal dik li tinsab fil-punt 13 tal-Artikolu 4 tal-UStG ma tqumx. Barra minn hekk, din il-premessa hija kkonfermata miċ-ċirkustanza li l-qorti tar-rinvju ssemmi esplicitament, fit-talba tagħha għal deċiżjoni preliminari, l-Artikolu 2(1)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT.
- 22 Sussegwentement, kif jirriżulta mill-osservazzjonijiet ippreżentati mill-Gvern Ġermaniż, il-leġiżlatur Ġermaniż qies li l-eżenzjoni stabbilita fil-punt 13 tal-Artikolu 4 tal-UStG kienet neċessarja peress li l-provvisti u l-kunsinni mwettqa mill-assocjazzjonijiet tas-sidien ta' proprjetà għall-benefiċċju tal-membri tagħhom huma, bħala prinċipju, suġġetti għall-VAT.
- 23 Fl-ahħar nett, kif irrilevat il-qorti tar-rinvju fit-talba tagħha għal deċiżjoni preliminari, mill-ġurisprudenza tal-Bundesfinanzhof (il-Qorti Federali tal-Finanzi, il-Ġermanja), b'mod iktar partikolari mis-sentenza tal-20 ta' Settembru 2018 IV R 6/16 (DE:BFH:2018:U.200918.IVR6.16.0, punt 56), jirriżulta li l-provvista ta' shana bi ħlas magħmula minn assoċjazzjoni ta' sidien lill-membri tagħha tikkostitwixxi provvista suġġetta għall-VAT skont l-Artikolu 1(1) tal-UStG, iżda li għandha tiġi eżentata mill-VAT skont il-punt 13 tal-Artikolu 4 tal-UStG.
- 24 F'dan ir-rigward, għandu jitfakkar li, filwaqt li huwa minnu li d-Direttiva tal-VAT tagħti kamp ta' applikazzjoni wiesa' ħafna lill-VAT, huma biss l-attivitàajiet ta' natura ekonomika li huma koperti minn din it-taxxa (sentenza tat-2 ta' Ĝunju 2016, Lajvér, C-263/15, EU:C:2016:392, punt 20 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 25 Fil-fatt, skont l-Artikolu 2(1)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT, dwar it-tranżazzjoni taxxabbi, huma suġġetti għall-VAT, b'mod partikolari, il-provvisti ta' merkanzija magħmula bi ħlas fit-territorju ta' Stat Membru minn persuna taxxabbi li taġixxi bħala tali (sentenza tat-2 ta' Ĝunju 2016, Lajvér, C-263/15, EU:C:2016:392, punt 21 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 26 Fir-rigward tal-attività inkwistjoni fil-kawża prinċipali, jiġifieri l-provvista ta' shana, għandu jiġi rrilevat li, skont l-Artikolu 15(1) tad-Direttiva dwar il-VAT, is-shana hija assimilata ma' oggett tangħibbi. Minn dan isegwi li din l-attività tikkostitwixxi kunsinna ta' ogġetti, fis-sens tal-Artikolu 14(1) ta' din l-istess direttiva.
- 27 F'dak li jirrigwarda l-kwistjoni dwar jekk kunsinna sseħħx bi ħlas, għandu jitfakkar li l-Qorti tal-Ġustizzja d-deċidiet repetutament li l-fatt li kunsinna ta' merkanzija ssir "bi ħlas", fis-sens tal-Artikolu 2(1)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT, jippreżżupponi l-eżistenza ta' rabta direttà bejn il-merkanzija kkunsinnata u l-korrispettiv irċevut. Tali rabta direttà teżisti biss jekk ikun hemm bejn il-fornitur u x-xernej relazzjoni legali li fil-kuntest tagħha jiġu skambjati servizzi reċiproċi, fejn il-prezz irċevut mill-fornitur jikkostitwixxi l-korrispettiv effettiv tal-merkanzija pprovduta. Barra minn hekk,

dan il-korrispettiv għandu jikkostitwixxi valur suġġettiv, realment miġbur u li jista' jiġi espress fi flus (sentenza tat-13 ta' Ġunju 2018, Gmina Wrocław, C-665/16, EU:C:2018:431, punt 43 u l-ġurisprudenza ċċitata).

- 28 F'dan il-każ, mill-proċess ippreżentat lill-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta, fatt li madankollu għandu jiġi vverifikat mill-qorti tar-rinvju, li kull sid li jagħmel parti mill-Weg Tevesstraße iħallas lil din l-assocjazzjoni korrispettiv għall-provvista ta' shana li l-ammont tagħha huwa ddeterminat skont il-konsum individwali tiegħu fi shana kif irrilevat fuq l-arloġġ individwali tiegħu. Jekk tali sitwazzjoni tiġi vverifikata, ikun hemm lok li jiġi konkluż li l-kunsinna ta' shana inkwistjoni fil-kawża principali ssir “bi ħlas”, fis-sens tal-Artikolu 2(1)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT.
- 29 Fir-rigward tal-kuncett ta’ “persuna suġġetta għall-VAT”, u minkejja li l-kwalità ta’ persuna suġġetta għall-VAT ta’ assocjazzjoni tas-sidien ta’ proprietà bħall-Weg Tevesstraße ma tidħirx li hija kkontestata mill-qorti tar-rinvju, għandu jitfakkar li, skont l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva dwar il-VAT, hija kkunsidrata bħala “persuna taxxabbli” “kull persuna li, b'mod indipendenti, twettaq fi kwalunkwe post kwalunkwe attivitā ekonomika, ikun x'ikun l-iskop jew ir-riżultati ta’ dik l-attivitā”. Skont il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, il-kliem użat fl-Artikolu 9(1) tad-Direttiva dwar il-VAT, b'mod partikolari l-kelma “kull”, jagħti lill-kuncett ta’ “persuna taxxabbli” definizzjoni wiesgħa bbażata fuq l-indipendenza fit-twettiq ta’ attivitā ekonomika, fis-sens li kull persuna, fizika jew ġuridika, kif ukoll organi rregolati bid-dritt pubbliku kif ukoll privat, u anki l-entitajiet li ma għandhomx personalità ġuridika, li, b'mod oġgettiv, jissodis faw ir-rekwiżiti li jidhru f'din id-dispożizzjoni, għandhom jitqiesu li huma persuni suġġetti għall-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-12 ta’ Ottubru 2016, Nigl *et*, C-340/15, EU:C:2016:764, punt 27 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata).
- 30 Sabiex tiġi kkonstatata l-indipendenza tat-twettiq ta’ attivitā ekonomika, għandu jiġi mistħarreġ jekk il-persuna kkonċernata twettaqx l-attivitajiet tagħha f'isimha, għaliha nnifisha u taħt ir-responsabbiltà tagħha kif ukoll jekk hija ssostnix ir-riskju ekonomiku marbut mat-twettiq ta’ dawn l-attivitajiet (sentenza tat-12 ta’ Ottubru 2016, Nigl *et*, C-340/15, EU:C:2016:764, punt 28 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata).
- 31 Għalkemm finalment hija l-qorti nazzjonali, li hija l-unika li għandha ġurisdizzjoni sabiex tevalwa l-fatti, li għandha tiddetermina, fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet esposti fil-punti 29 u 30 ta’ din is-sentenza, jekk assocjazzjoni tas-sidien ta’ proprietà bħall-Weg Tevesstraße għandhiex tiġi kkunsidrata bħala li teżerċita “b'mod indipendenti” attivitā, bħal dik inkwistjoni fil-kawża principali li tikkonsisti fil-produzzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni tas-shana, il-Qorti tal-Ġustizzja, li hija mitluba tipprovdi lill-qorti tar-rinvju risposti utli, għandha ġurisdizzjoni sabiex tagħti indikazzjonijiet, ibbażati fuq il-proċess tal-kawża principali kif ukoll fuq osservazzjonijiet bil-miktub u orali li ġew sottomessi lilha, ta’ natura li jippermettu lil din tal-ahħar tagħti deċiżjoni fil-kawża konkreta li hija adita biha.
- 32 F'dan ir-rigward, minn naħa, kif irrileva l-Avukat Ĝenerali fil-punt 49 tal-konklużjonijiet tiegħu, mid-deċiżjoni tar-rinvju jirriżulta li, fid-dritt Germaniż, assocjazzjoni tas-sidien ta’ proprietà bħall-Weg Tevesstraße tikkostitwixxi persuna ġuridika distinta mis-sidien li jifformawha. Barra minn hekk, interassi ekonomiċi konverġenti bejn l-assocjazzjoni tas-sidien ta’ proprietà u s-sidien ikkonċernati ma humiex bieżżejjed sabiex jiġi kkonstatat li l-imsemmija assocjazzjoni ma teżerċitax l-attivitā inkwistjoni “b'mod indipendenti”, fis-sens tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva dwar il-VAT.
- 33 Min-naħa l-oħra, huwa veru li, skont l-Artikolu 11 tad-Direttiva dwar il-VAT, kull Stat Membru jista’, bħal īxsara għal konsultazzjoni tal-kumitat konsultattiv tal-VAT msemmi fl-Artikolu 398 ta’ din id-direttiva, jikkunsidra bħala persuna taxxabbli waħedha kwalunkwe persuni stabbiliti fit-territorju ta’ dan l-Istat Membru li, filwaqt li huma indipendenti legalment, ikollhom x’jaqsmu mill-qrib ma’ xulxin b'rabit finanzjarji, ekonomiċi u organizattivi. Madankollu, ma hemmx lok, f'dan il-każ, li jiġi eżaminat dan l-Artikolu 11 peress li mill-proċess ippreżentat lill-Qorti tal-Ġustizzja ma jirriżultax li l-amministrazzjoni fiskali Ĝermaniżza invokat, fil-kawża principali, l-unità fiskali fis-sens ta’ din id-dispożizzjoni.

- 34 Il-kunċett ta' "attività ekonomika" huwa ddefinit fit-tieni subparagraphu tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva dwar il-VAT bħala li jinkludi kwalunkwe attività ta' produttur, ta' kummerċjant jew ta' fornitur ta' servizzi, inkluži l-attivitàajiet fil-minjieri, fl-agrikoltura u l-attivitàajiet tal-professionijiet liberi jew simili. Mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja jsegwi li din id-definizzjoni turi l-portata tal-kamp ta' applikazzjoni kopert mill-kunċett ta' "attivitàajiet ekonomiči" kif ukoll in-natura oġgettiva ta' dan il-kunċett, fis-sens li l-attività hija kkunsidrata fiha nnifisha, indipendentement mill-ghanijiet tagħha jew mir-riżultati tagħha. Għalhekk, attività hija, b'mod generali, ikklasseifikata bħala ekonomika meta tkun ta' natura permanenti u ssir għal remunerazzjoni miġbura mill-awtur tat-tranżazzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-12 ta' Novembru 2009, Il-Kummissjoni vs Spanja, C-154/08, mhux ippubblikata, EU:C:2009:695, punt 89 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 35 Anki jekk jitqies li l-attivitàajiet eżerċitati minn assoċjazzjoni tas-sidien ta' proprjetà bħall-Weg Tevesstraße jikkonsistu fl-eżercizzju ta' funzjonijiet mogħtija lilha mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, tali cirkustanza hija fiha nnifisha irrilevanti għall-finijiet tal-klassifikazzjoni ta' dawn il-provvisti bħala attivitajiet ekonomiči (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-29 ta' Ottubru 2015, Saudaçor, C-174/14, EU:C:2015:733, punti 39 u 40).
- 36 F'dan il-każ, il-kunsinna tas-shana tirriżulta mill-operat, mill-Weg Tevesstraße, ta' tagħmir ta' shana u energija. Kif jirriżulta mill-punt 28 ta' din is-sentenza, bla ħsara għal verifika mill-qorti tar-rinvju, ma jidherx li huwa kkontestat li l-provvista tas-shana kellha bħala korrispettiv remunerazzjoni mħallsa mis-sidien li jagħmlu parti minn din l-assocjazzjoni. Lanqas ma huwa kkontestat li d-dħul hekk irċevut mill-imsemmija assoċjazzjoni kellu natura ta' permanenza. Barra minn hekk, mid-deċiżjoni tar-rinvju jsegwi li l-elettriku prodott mill-imsemmi tagħmir huwa pprovdut lil impriża ta' distribuzzjoni tal-enerġija u li din il-kunsinna kellha wkoll bħala korrispettiv remunerazzjoni.
- 37 Kemm mill-formulazzjoni tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva dwar il-VAT kif ukoll mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li, sabiex jitqies li l-isfruttament ta' proprjetà tangħibbli jew intanġibbli huwa eżerċitat bl-ghan li jinkiseb dħul minnha, huwa irrilevanti jekk dan l-isfruttament huwiex intiż jew le sabiex jiġġenera profitti (sentenza tat-2 ta' Ĝunju 2016, Lajvér, C-263/15, EU:C:2016:392, punt 35 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 38 Minn dan isegwi, kif tikkonferma barra minn hekk il-premessa li fuqha hija bbażata d-domanda preliminari, li d-Direttiva dwar il-VAT tapplika f'dan il-każ u li l-kunsinna ta' shana inkwistjoni fil-kawża principali tikkostitwixxi kunsinna ta' oġgett, bħala prinċipju, suġġetta għall-VAT, fis-sens tal-Artikolu 2(1)(a) ta' din id-direttiva.
- 39 Wara li dan ġie ċċarat, hemm lok li tiġi eżaminata, fl-ewwel lok, il-kwistjoni, imqajma mill-qorti tar-rinvju kif ukoll mill-Gvern Germaniż, dwar jekk eżenzjoni bhal dik li tinsab fil-punt 13 tal-Artikolu 4 tal-UStG tistax taqa' taħt l-Artikolu 135(1)(l) tad-Direttiva dwar il-VAT, li jipprovdi li l-Istati Membri għandhom jeżentaw "il-kiri ta' proprjetà immobbl". F'dan ir-rigward, għandu jitfakkar li, skont ġurisprudenza stabilita, it-termini użati sabiex jindikaw l-eżenzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 135(1) tad-Direttiva dwar il-VAT, inkluz il-kunċett ta' "kiri ta' proprjetà immobbl", għandhom interpretazzjoni stretta, peress li dawn l-eżenzjonijiet jikkostitwixxu derogi għall-prinċipju generali skont liema l-VAT tingabar fuq kull provvista ta' servizzi mwettqa b'titolu oneruż minn persuna taxxabbi (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tad-19 ta' Diċembru 2018, Mailat, C-17/18, EU:C:2018:1038, punt 37 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 40 Barra minn hekk, fl-assenza ta' definizzjoni ta' dawn il-kunċetti fid-Direttiva tal-VAT, il-Qorti tal-Ġustizzja ddefinixxiet il-"kiri ta' proprjetà immobbl", fis-sens tal-Artikolu 135(1)(l) ta' din id-direttiva, bħala d-dritt mogħti mis-sid ta' proprjetà immobbl lill-kerrej, bi ħlas u għal żmien miftiehem, li jokkupa din il-proprjetà immobbl u li jeskludi kull persuna oħra mill-benefiċċju ta' tali dritt (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tad-19 ta' Diċembru 2018, Mailat, C-17/18, EU:C:2018:1038, punt 36 u l-ġurisprudenza ċċitata).

- 41 Il-Qorti tal-Ġustizzja ppreċiżat ukoll li l-eżenzjoni prevista fl-Artikolu 135(1)(l) tad-Direttiva dwar il-VAT hija spiegata mill-fatt li l-kiri ta' proprietà immobbl, filwaqt li huwa attività ekonomika, jikkostitwixxi normalment attività relattivament passiva, li ma tiġġenerax valur miżjud sinjifikattiv. Tali attività għandha għalhekk tiġi distinta minn attivitajiet oħra li jew għandhom natura industrijali u kummerċjali, jew għandhom għan li huwa kkaratterizzat ahjar mill-eżekuzzjoni ta' provvista mill-bis-sempliċi tqegħid għad-dispozizzjoni ta' oggett, bħad-dritt li tintuża korsa tal-golf, dak li jintuża pont permezz tal-ħlas ta' dritt ta' pedaġġ jew inkella d-dritt li jiġu installati distributuri tas-sigaretti fi stabbiliment kummerċjali (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-2 ta' Lulju 2020, Veronsaajien oikeudenvontayksikkö (Servizzi ta' hosting fis-ċentru ta' data), C-215/19, EU:C:2020:518, punt 41 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 42 Fil-kawża principali, kif jirriżulta mit-talba għal deċiżjoni preliminari, l-attività inkwistjoni tikkonsisti fil-kunsinna tas-ħana ġġenerata mill-użu, mill-Weg Tevesstraße, ta' tagħmir ta' shana u energija. Issa, billi twettaq tali provvista ta' shana, din l-assocjazzjoni tiproċedi għal sempliċi bejgħ ta' oggett tangħibbli li huwa l-frott tal-operat ta' oggett tangħibbli ieħor, certament immobbl, mingħajr madankollu ma tagħti lix-xerrejja tas-ħana, jiġifieri s-sidien li jagħmlu parti mill-imsemmija assocjazzjoni, id-dritt li jokkupaw proprietà immobbl, f'dan il-każ it-tagħmir ta' shana u energija, u li teskludi kull persuna oħra mill-benefiċċju ta' tali dritt, fis-sens tal-ġurisprudenza msemmija fil-punt 40 ta' din is-sentenza.
- 43 F'dak li jirrigwarda, fit-tieni lok, il-kwistjoni mqajma wkoll mill-qorti tar-rinvju u mill-Gvern Ģermaniż, dwar jekk eżenzjoni bħal dik li tinsab fil-punt 13 tal-Artikolu 4 tal-UStG hijiex ibbażata fuq il-proċess verbali Nru 7 tas-sessjoni tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea tas-17 ta' Mejju 1977 dwar l-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill tas-17 ta' Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-ligijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dħul mill-bejgħ – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: baži uniformi ta' stima (ĠU Edizzjoni Specjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23), għandu jitfakkar li, skont dan il-proċess verbali, “[i]l-Kunsill u l-Kummissjoni [Ewropea] jiddikjaraw li l-Istati Membri jistgħu jeżentaw it-tqegħid għad-dispozizzjoni tal-proprietà kollettiva għal użu, manutenzjoni, tiswija u għal tranżazzjonijiet ta' amministrazzjoni oħrajn ta' din il-proprietà kollettiva kif ukoll il-kunsinna ta' shana u ta' ogġetti simili meta dawn it-tranżazzjonijiet isiru mill-assocjazzjonijiet tas-sidien tal-proprietà lis-sidien” [traduzzjoni mhux ufficjal].
- 44 F'dan ir-rigward, minn ġurisprudenza stabbilita jsegwi li dikjarazzjonijiet ifformulati fl-istadju tax-xogħol preparatorju li jwasslu għall-adozzjoni ta' direttiva ma jistgħux jintużaw għall-interpretazzjoni tagħha meta l-kontenut tagħhom ma jkun bl-ebda mod espress fit-test tad-dispozizzjoni inkwistjoni u li, għaldaqstant, ma għandhomx portata ġuridika (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tat-22 ta' Ottubru 2009, Swiss Re Germany Holding, C-242/08, EU:C:2009:647, punt 62 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 45 Issa, għandu jiġi kkonstatat li dan huwa l-każ f'din il-kawża peress li la l-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva, li jipprevedi l-eżenzjoni tal-kiri ta' proprietà immobbl, u lanqas l-Artikolu 135(1)(l) tad-Direttiva dwar il-VAT, li ssostitwixxa din id-dispozizzjoni, ma jinkludu l-iċčen indizju li jippermetti li jiġi konkluż li d-dikjarazzjoni tal-Kunsill u tal-Kummissjoni mniżżla fl-imsemmi proċess verbali kienet ġiet espressa f'dawn id-dispozizzjoni.
- 46 Għaldaqstant, hemm lok li jiġi konkluż li l-Artikolu 135(1)(l) tad-Direttiva dwar il-VAT għandu jiġi interpretat fis-sens li eżenzjoni bħal dik li tinsab fil-punt 13 tal-Artikolu 4 tal-UStG ma taqax taħt din id-dispozizzjoni.
- 47 Din il-konklużjoni ma hijiex ikkontestata mill-argument, imressaq mill-Gvern Ģermaniż u impliċitament ibbażat fuq il-principju ta' newtralitā fiskali, li jgħid li l-kunsinna ta' shana minn assoċjazzjoni tas-sidien ta' proprietà lis-sidien li jagħmlu parti minn din l-assocjazzjoni għandha tiġi eżentata mill-VAT sabiex tiġi żgurata l-ugwaljanza fit-trattament f'termini ta' VAT bejn, minn naħha, is-sidien u l-kerrejja tad-djar tal-unitajiet tal-familja, mhux suġġetti għall-VAT, rispettivament, eżentati

mill-VAT, meta huma jipprovdu šhana lilhom innifishom bħala sidien jew meta jikru simultanjament id-dar u l-installazzjoni tas-ħana, u, min-naħha l-ohra, il-koproprietarji ta' proprjetà immobblu suġġetta ghall-VAT meta l-assocjazzjoni li jagħmlu parti minnha tipprovvdilhom šhana.

- 48 Fil-fatt, huwa minnu li, skont ġurisprudenza stabbilita sew, il-principju ta' newtralità fiskali, li huwa t-traduzzjoni mil-leġiżlatur tal-Unjoni, fil-qasam tal-VAT, tal-principju ġeneral ta' ugwaljanza fit-trattament (sentenza tad-29 ta' Ottubru 2009, NCC Construction Danmark, C-174/08, EU:C:2009:669, punt 41 u l-ġurisprudenza cċitata), jipprekludi b'mod partikolari li merkanzija jew provvista ta' servizzi li jixxiebhu, li jinsabu għalhekk f'kompetizzjoni bejniethom, jiġu ttrattati b'mod differenti mill-perspettiva tal-VAT (sentenza tal-14 ta' Dicembru 2017, Avon Cosmetics, C-305/16, EU:C:2017:970, punt 52 u l-ġurisprudenza cċitata). Barra minn hekk, mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja jsegwi li dan il-principju għandu jiġi interpretat fis-sens li differenza fit-trattament fir-rigward tal-VAT ta' żewġ kunsinni ta' merkanzija jew ta' żewġ provvisti ta' servizzi identiči jew li jixxiebhu mill-perspettiva tal-konsumatur u li jissodisfaw l-istess bżonnijiet tiegħu hija biżżejjed sabiex tistabbilixxi ksur ta' dan il-principju (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-10 ta' Novembru 2011, The Rank Group, C-259/10 u C-260/10, EU:C:2011:719, punt 36). Madankollu, għandu jiġi kkonstatat li l-argument imressaq mill-Gvern Ġermaniż huwa bbażat fuq il-paragun ta' kunsinni ta' merkanzija lil žewġ gruppi ta' konsumaturi kjarament distinti u li c-ċirkustanza li dawn il-gruppi huma potenzjalment ittrattati b'mod differenti huwa biss il-konsegwenza tal-ġhażla magħmula mill-persuni li jagħmlu parti minn dawn il-gruppi li jkunu jew ma jkunux sidien ta' akkomodazzjoni f'kondominju.
- 49 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti kollha, ir-risposta għad-domanda magħmula għandha tkun li l-Artikolu 135(1)(l) tad-Direttiva dwar il-VAT għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi leġiżlazzjoni nazzjonali li teżenta mill-VAT il-kunsinna ta' šhana minn assocjazzjoni tas-sidien ta' proprjetà lis-sidien li jagħmlu parti minn din l-assocjazzjoni.

### Fuq l-ispejjeż

- 50 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża principali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-observazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jitħallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tiddeċiedi:

**L-Artikolu 135(1)(l) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud, kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2009/162/UE tat-22 ta' Dicembru 2009, għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi leġiżlazzjoni nazzjonali li teżenta mit-taxxa fuq il-valur miżjud il-kunsinna ta' šhana minn assocjazzjoni tas-sidien ta' proprjetà lis-sidien li jagħmlu parti minn din l-assocjazzjoni.**

Firem